

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN MÔI TRƯỜNG VÀ CON NGƯỜI

Ngành đào tạo: Ngành Quản trị kinh doanh

Hệ đào tạo: Đại học chính quy

(Ban hành kèm theo Quyết định số: 900 /QĐ-ĐHTB, ngày 07/12/2017)

1. Tên học phần: MÔI TRƯỜNG VÀ CON NGƯỜI

2. Số tín chỉ: 2 (2, 0)

3. Trình độ: Cho sinh viên năm thứ hai

4. Phân bổ thời gian:

- **Lên lớp: 30 tiết** (2 tiết lên lớp/tuần)

Lý thuyết: 24 tiết

Thảo luận, kiểm tra: 6 tiết

- **Tự học: (30 x 2) = 60 giờ**

5. Điều kiện tiên quyết: Không

6. Mục tiêu của học phần:

6.1. Về kiến thức

Trang bị những kiến thức cơ bản về môi trường, hệ sinh thái, tài nguyên, mối quan hệ tác động qua lại giữa môi trường và con người. Đặc biệt môn học nhấn mạnh vào vai trò của con người trong việc sử dụng tài nguyên để sinh sống và phát triển, đồng thời hoạt động của con người còn gây cạn kiệt tài nguyên và ô nhiễm môi trường. Con người có khả năng hạn chế sự gia tăng dân số, sử dụng tài nguyên một cách hợp lý và bảo vệ môi trường để phát triển bền vững.

6.2. Về kỹ năng

- Hình thành một số kỹ năng cơ bản cho sinh viên: Kỹ năng phân tích và giải quyết các hiện tượng, các vấn đề về môi trường.

- Kỹ năng tư duy, kỹ năng tự học, kỹ năng làm việc theo nhóm

- Kỹ năng trình bày các vấn đề khoa học.

6.3. Về thái độ

- Có thái độ làm việc tích cực, độc lập.

- Thái độ hợp tác, chia sẻ khi làm việc nhóm.

- Có thái độ tích cực trong quá trình bảo vệ môi trường sống, kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện chống phá môi trường: phá rừng, săn bắt động vật quý hiếm, xả, thải chất gây ô nhiễm môi trường.

7. Mô tả tóm tắt nội dung học phần:

Nội dung học phần này đề cập đến những kiến thức cơ bản liên quan đến hệ sinh thái, tài nguyên thiên nhiên, môi trường và ô nhiễm trên cơ sở đó đưa ra các giải pháp, các công cụ để bảo vệ môi trường hướng tới mục tiêu phát triển bền vững.

Nội dung học phần	Thời gian (tiết)			
	Tổng	Lý thuyết	Thảo luận	Kiểm tra
Chương 1: Những vấn đề chung về môi trường, phương pháp tiếp cận trong nghiên cứu và giải quyết các vấn đề môi trường	2	2	0	0
Chương 2: Các nguyên lý sinh thái học ứng dụng trong môi trường	2	2	0	0
Chương 3: Tài nguyên thiên nhiên	8	7	1	0
Chương 4: Dân số và môi trường	2	2	0	0
Chương 5: Ô nhiễm môi trường	10	7	2	1
Chương 6: Các giải pháp bảo vệ môi trường và phát triển bền vững tại Việt Nam	6	4	1	1
TỔNG	30	24	4	2

8. Nhiệm vụ của sinh viên:

- Tham dự học, thảo luận, kiểm tra, Quyết định số 17/VBHN-BGD&ĐT ngày 15 tháng 5 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về quy chế đào tạo đại học và cao đẳng chính quy theo hệ thống tín chỉ, qui chế học vụ hiện hành của trường Đại học Thái Bình.

- Dự lớp: Sinh viên phải tham gia tối thiểu 80% số tiết học trên lớp.

- Có đầy đủ điểm thường xuyên, điểm đánh giá nhận thức, làm bài tập ở nhà theo yêu cầu của giảng viên.

- Có đủ 2 bài kiểm tra định kỳ.

- Tham gia dự kỳ thi kết thúc học phần.

- Nghiên cứu tài liệu trước khi lên lớp.

9. Tài liệu học tập:

- Giáo trình chính:

[1] Tập bài giảng Môi trường và con người - Trường Đại học Thái Bình (tài liệu lưu hành nội bộ).

[2] Hệ thống câu hỏi ôn tập Môi trường và con người - Trường Đại học Thái Bình (tài liệu lưu hành nội bộ).

- Sách tham khảo:

[3] Giáo trình *Con người và môi trường* – NXB Giáo dục Việt Nam, 2011

[4] Lê Văn Khoa – *Khoa học môi trường* – Nhà xuất bản Giáo dục.

[5] TS. Lê Thị Thanh Mai – *Giáo trình Môi trường và con người*

[6] Võ Văn Minh – *Giáo trình môi trường và con người* – Trường Đại học Sư phạm Đà Nẵng, 2007

[7] Luật Bảo vệ môi trường số 55/2014/QH13 ngày 23/6/2014, có hiệu lực từ ngày 01/01/2015 thay thế cho Luật BVMT Việt Nam số 52/2005/QH11 thông qua ngày 29/11/2005.

10. Tiêu chuẩn đánh giá sinh viên:

10.1. Tiêu chí đánh giá:

STT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	Ghi chú
1	Điểm thường xuyên: đánh giá nhận thức, thái độ thảo luận, chuyên cần, làm bài tập ở nhà.	- Số tiết dự học/Tổng số tiết, số bài tập đã làm/tổng số bài tập được giao 10%	10%	
2	Điểm kiểm tra định kỳ và tiểu luận môn học	- 2 bài kiểm tra viết 1 tiết trên lớp - Tiểu luận môn học	30%	
3	Thi kết thúc học phần	- Thi viết (60 phút)	60%	

10.2. Cách tính điểm:

- Sinh viên không tham gia đủ 80% số tiết học trên lớp không được thi lần đầu.
- Điểm thành phần để điểm lẻ đến một chữ số thập phân.
- Điểm kết thúc học phần làm tròn đến phần nguyên.

11. Thang điểm: 10

12. Nội dung chi tiết học phần:

Học phần bao gồm 6 chương:

- Chương 1: Giới thiệu những vấn đề chung về môi trường, phương pháp tiếp cận trong nghiên cứu và giải quyết các vấn đề môi trường
- Chương 2: Các nguyên lý sinh thái học ứng dụng trong môi trường
- Chương 3: Tài nguyên thiên nhiên
- Chương 4: Dân số và môi trường
- Chương 5: Ô nhiễm môi trường
- Chương 6: Các giải pháp bảo vệ môi trường và phát triển bền vững tại Việt Nam

13. Hình thức và nội dung từng tuần:

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Nội dung 1 (Tuần 1)				
Lý thuyết	<p>Chương 1: Những vấn đề chung về môi trường, phương pháp tiếp cận trong nghiên cứu và giải quyết các vấn đề môi trường</p> <p>1.1. Khái niệm và phân loại môi trường</p> <p>1.2. Vai trò của môi trường đối với cuộc sống của con người</p> <p>1.3. Các thành phần cơ bản của môi trường</p> <p>1.4. Đối tượng và nhiệm vụ của môn học</p> <p>1.5. Các phương pháp điều khiển mối liên hệ giữa môi trường và con người</p> <p>1.6. Phương pháp tiếp cận trong nghiên cứu và giải quyết những vấn đề môi trường</p>	2	<p>- Chuẩn bị và đọc trước:</p> <p>Tài liệu [1] Chương 1 Đọc thêm Tài liệu [3] (từ tr9-tr10; tr22-35)</p> <p>- Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]</p>	
Nội dung 2 (Tuần 2)				
Lý thuyết	<p>Chương 2: Các nguyên lý sinh thái học ứng dụng trong môi trường</p> <p>2.1. Những vấn đề chung về sinh thái học</p> <p>2.2. Các kiểu chính của hệ sinh thái</p> <p>2.3. Mối quan hệ giữa con người và các hệ sinh thái</p> <p>2.4. Đa dạng sinh học và môi trường</p>	2	<p>- Chuẩn bị và đọc trước:</p> <p>Tài liệu [1] Chương 2 Đọc thêm Tài liệu [3] (từ tr86- tr95; tr104-tr112)</p> <p>Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]</p>	

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Nội dung 3 (Tuần 3)				
Lý thuyết	Chương 3: Tài nguyên thiên nhiên 3.1. Khái niệm và phân loại tài nguyên 3.2. Tài nguyên rừng 3.2.1. <i>Khái niệm và phân loại rừng</i> 3.2.2. <i>Tầm quan trọng của rừng</i> 3.2.3. <i>Hiện trạng của rừng hiện nay trên thế giới</i> 3.2.4. <i>Giải pháp cho các vấn đề về rừng</i> 3.2.5. <i>Tài nguyên rừng ở Việt Nam</i>	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Tài liệu [1] Chương 3 (3.1; 3.2) Đọc thêm Tài liệu [3] (từ tr40- tr42; tr95- tr104) - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Nội dung 4 (Tuần 4)				
Lý thuyết	Chương 3: Tài nguyên thiên nhiên (tiếp) 3.3. Tài nguyên đất 3.3.1. <i>Vai trò và chức năng của đất</i> 3.3.2. <i>Tài nguyên đất trên thế giới</i> 3.3.3. <i>Tài nguyên đất ở Việt Nam và tình hình sử dụng</i> 3.3.4. <i>Các quá trình làm suy thoái môi trường đất ở Việt Nam</i> 3.3.5. <i>Giải pháp bảo vệ tài nguyên đất</i>	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Tài liệu [1] Chương 3 (3.3) Đọc thêm Tài liệu [3] (tr122-tr135). - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Nội dung 5 (Tuần 5)				
Lý thuyết	Chương 3: Tài nguyên thiên nhiên (tiếp) 3.4. Tài nguyên nước 3.4.1. <i>Vai trò của tài nguyên nước</i>	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Tài liệu [1] Chương 3 (3.4, 3.5) Đọc thêm Tài liệu [3]	

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tài liệu	Ghi chú
	<p>3.4.2. Tài nguyên nước trên thế giới</p> <p>3.4.3. Tài nguyên nước ở Việt Nam</p> <p>3.5. Tài nguyên năng lượng và khoáng sản</p> <p>3.5.1. Tài nguyên năng lượng</p>		<p>(từ tr113-tr168)</p> <p>- Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]</p>	
Nội dung 6 (Tuần 6)				
Lý thuyết	<p>Chương 3: Tài nguyên thiên nhiên (tiếp)</p> <p>3.5. Tài nguyên năng lượng và khoáng sản</p> <p>3.5.2. Tài nguyên khoáng sản</p>	1	<p>- Chuẩn bị và đọc trước:</p> <p>Tài liệu [1]</p> <p>Chương 3 (3.5)</p> <p>Đọc thêm</p> <p>Tài liệu [3]</p> <p>(từ tr168-tr171)</p> <p>- Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]</p>	
Thảo luận	<p><i>Hiện trạng các loại tài nguyên của Việt Nam và các nước trong khu vực. Trên cơ sở đó đề xuất các giải pháp</i></p>	1	<p>Chia thành 4 nhóm thảo luận, nhóm trưởng thuyết trình, các nhóm nhận xét</p>	
Nội dung 7 (Tuần 7)				
Lý thuyết	<p>Chương 4: Dân số và môi trường</p> <p>4.1. Lịch sử gia tăng dân số thế giới và xu hướng tăng dân số hiện nay</p> <p>4.2. Dân số Việt Nam: thực trạng và thách thức</p>	2	<p>- Chuẩn bị và đọc trước:</p> <p>Tài liệu [1]</p> <p>Chương 4 Đọc thêm</p> <p>Tài liệu [3]</p> <p>(từ tr219- tr226)</p> <p>- Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]</p> <p>- Thảo luận:</p>	
Nội dung 8 (Tuần 8)				
Lý thuyết	<p>Chương 5: Ô nhiễm môi trường</p> <p>5.1. Khái niệm và nguyên nhân gây ô nhiễm môi trường</p>	1	<p>- Chuẩn bị và đọc trước:</p> <p>Tài liệu [1]</p> <p>Chương 5 (5.1)</p> <p>Đọc thêm</p>	

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
			Tài liệu [3] (từ tr247- tr250) Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Kiểm tra - đánh giá	Nội dung chương 1,2,3,4	1	Kiến thức đã học + Kiến thức thực tế	
Nội dung 9 (Tuần 9)				
Lý thuyết	Chương 5: Ô nhiễm môi trường (tiếp) 5.2. Ô nhiễm nước 5.2.1. Khái niệm về ô nhiễm nước 5.2.2. Nguyên nhân gây ô nhiễm nước 5.2.3. Các hiện tượng thường gặp của sự ô nhiễm môi trường nước 5.2.4. Tác động của ô nhiễm nước 5.2.5. Các giải pháp cho vấn đề ô nhiễm nước	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Chương 5 (5.2) Đọc thêm Tài liệu [3] (từ tr258- tr261) - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Nội dung 10 (Tuần 10)				
Lý thuyết	Chương 5: Ô nhiễm môi trường (tiếp) 5.3. Ô nhiễm không khí 5.3.1. Khái niệm về ô nhiễm không khí 5.3.2. Nguyên nhân của sự ô nhiễm không khí 5.3.3. Một số hiện tượng thường gặp của sự ô nhiễm không khí 5.3.4. Tác động của ô nhiễm không khí 5.3.5. Các biện pháp phòng ngừa ô nhiễm không khí	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Chương 5 (5.3) Đọc thêm Tài liệu [3] (từ tr251- tr255) - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Nội dung 11 (Tuần 11)				
Lý thuyết	Chương 5: (tiếp)	2		

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
	5.4. Ô nhiễm đất 5.4.1. Khái niệm về ô nhiễm đất 5.4.2. Nguyên nhân ô nhiễm đất 5.4.3. Giải pháp cho các vấn đề ô nhiễm đất 5.5. Các loại ô nhiễm khác: tiếng ồn, phóng xạ 5.5.1. Ô nhiễm tiếng ồn 5.5.2. Ô nhiễm phóng xạ		- Chuẩn bị và đọc trước: Chương 5 (5.3, 5.4) Đọc thêm Tài liệu [3] (từ tr262- tr263; tr263-tr274) (từ 256-257) - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Nội dung 12 (Tuần 12)				
Thảo luận	Ảnh hưởng của tình trạng ô nhiễm môi trường nói chung và môi trường nông thôn hiện nay. Trên cơ sở đó tìm ra nguyên nhân và những biện pháp nhằm cải thiện chất lượng môi trường nông thôn tại địa phương anh (chị)	2	Chia thành 4 nhóm thảo luận, nhóm trưởng thuyết trình, các nhóm nhận xét	
Nội dung 13 (Tuần 13)				
Lý thuyết	Chương 6: Các giải pháp bảo vệ môi trường và phát triển bền vững tại Việt Nam 6.1. Phát triển bền vững 6.1.1. Khái niệm và nội dung phát triển bền vững 6.1.2. Mục tiêu và ý nghĩa của phát triển bền vững 6.1.3. Yêu cầu của phát triển bền vững 6.1.4. Các chỉ số phản ánh phát triển bền vững 6.1.5. Các nguyên tắc của phát triển bền vững	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Tài liệu [1] Chương 6 (6.1) Đọc thêm Tài liệu [4] (từ tr258- tr276) - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Nội dung 14 (Tuần 14)				
	Chương 6: Các giải pháp bảo vệ môi trường và phát triển bền vững tại Việt Nam (tiếp) 6.2. Bảo vệ môi trường ở Việt Nam 6.2.1. Những thách thức đối với môi trường nước ta trong thời gian tới 6.2.2. Chiến lược bảo vệ môi trường 6.2.3. Các nhiệm vụ và giải pháp cơ bản	1	- Chuẩn bị và đọc trước: Tài liệu [1] Chương 6 (6.2) - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Thảo luận	Bảo vệ môi trường là trách nhiệm của ai? Mỗi cá nhân cần phải làm gì để bảo vệ môi trường?	1	Từng SV chuẩn bị nội dung thảo luận	
Nội dung 15 (Tuần 15)				
Lý thuyết	Chương 6: Các giải pháp bảo vệ môi trường và phát triển bền vững tại Việt Nam (tiếp) 6.3. Quản lý môi trường 6.3.1. Khái niệm 6.3.2. Mục tiêu 6.3.3. Nội dung của công tác quản lý môi trường 6.3.4. Nguyên tắc QLMT 6.3.5. Công cụ QLMT Hệ thống ôn tập + giải đáp thắc mắc	1	- Chuẩn bị và đọc trước: Tài liệu [1] Chương 6 (6.3) Đọc thêm Tài liệu [4] <i>(từ tr311- tr330)</i> - Làm câu hỏi ôn tập trong tài liệu [2]	
Kiểm tra - đánh giá	Nội dung chương 5 + 6	1	Kiến thức đã học + kiến thức thực tiễn	

TRƯỞNG KHOA

(Đã ký)

Phạm Thị Ánh Nguyệt

TRƯỞNG BỘ MÔN

(Đã ký)

Viên Thị An